

หัวข้อวิทยานิพนธ์	เสริมสร้างความเข้มแข็งของสตรีที่ติดเชื้อเอชไอวี/เอดส์จากสามี : ศึกษากรณีผู้มารับบริการกลุ่มรั้งม่วง โรงพยาบาลท่าม่วง อ.ท่าม่วง จ.กาญจนบุรี (Strength Enhancement of HIV/AIDS Infected Women by Their Husbands: A Case Study of Rakmuang group Clients, ThamuangHospital, Amphar Thamuang, Karnjanaburi Province)
ชื่อผู้เขียน	นางสาวจันทรัตน์ อัมพรจินดารัตน์ (Miss Chuntarat Umpornjendarat)
ระดับปริญญา	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา/คณะ/มหาวิทยาลัย	สาขาวิชาสตรีศึกษา วิทยาลัยสหวิทยาการ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	รองศาสตราจารย์ ดร.นงลักษณ์ เทพสวัสดิ์
ปีการศึกษา	2554

บทคัดย่อ

การศึกษา เรื่อง การเสริมสร้างความเข้มแข็งของสตรีที่ติดเชื้อเอชไอวี/เอดส์จากสามี : ศึกษากรณีผู้มารับบริการกลุ่มรั้งม่วง โรงพยาบาลท่าม่วง อ.ท่าม่วง จ.กาญจนบุรี นั้น

วัตถุประสงค์ของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เพื่อศึกษาถึงสภาพปัญหาและสาเหตุของการติดเชื้อ เพื่อเป็นแนวทางในการรณรงค์ป้องกันการติดเชื้อเอชไอวี/เอดส์ ศึกษาเฉพาะสตรีที่มารับบริการกลุ่มรั้งม่วง เป็นระยะเวลา 2 เดือน โดยสตรีทั้งหมดมีผลการตรวจยืนยันว่าเป็นผู้ติดเชื้อ และเข้าโครงการรับยาต้านแล้ว จำนวนทั้งหมด 135 ราย และทำการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth interview) เพิ่มเติมอีก 10 ราย เพื่อประกอบการวินิจฉัยที่สมบูรณ์ของข้อมูล ซึ่งผู้ศึกษาใช้วิธีการศึกษาแบบผสมผสานทั้งวิธีวิจัยเชิงคุณภาพและวิจัยเชิงปริมาณ (a combined qualitative and quantitative approach) การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการศึกษา ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป (SPSS) หลังจากที่ได้วิเคราะห์ข้อมูลแล้ว ผู้ศึกษาได้นำเสนอผลการศึกษาดังกล่าวโดยวิธีการเสนอข้อมูลเชิงพรรณนา โดยนำ

สาระสำคัญจากแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วจึงนำเสนอในเชิงพรรณนาประกอบตารางอธิบายข้อมูลที่ได้จากการศึกษา

ผลการวิจัยเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐาน พบว่า สตรีที่ติดเชื้อเอชไอวี/เอดส์จากสามี ส่วนใหญ่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 35.50 นับถือศาสนาพุทธ คิดเป็นร้อยละ 98.51 การศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 52.60 ประกอบอาชีพรับจ้างมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 40.74 ปัจจุบันอาศัยอยู่บ้านของตนเอง คิดเป็นร้อยละ 52.60 บุคคลที่อาศัยอยู่ร่วมกันส่วนใหญ่จะอยู่ร่วมกันกับคู่สมรส และบุตร คิดเป็นร้อยละ 37.78 และ 18.52 ตามลำดับ ทราบผลเลือด/ผลการติดเชื้อหลังจากอยู่ด้วยกัน คิดเป็นร้อยละ 86.66 ระยะเวลาที่อยู่ร่วมกันเป็นเวลา 1-5 ปี คิดเป็นร้อยละ 38.52 สาเหตุของการติดเชื้อมาจากการมีเพศสัมพันธ์ คิดเป็นร้อยละ 98.50 โดยมีเพศสัมพันธ์กับผู้ที่ เป็นสามี คิดเป็นร้อยละ 78.52 การยินยอมในการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกด้วยความเต็มใจ/ยินยอม คิดเป็นร้อยละ 75.56 การใช้ถุงยางอนามัย (Condom) ใช้ทุกครั้งเมื่อมีเพศสัมพันธ์ คิดเป็นร้อยละ 48.16

ผลการวิจัยการเผชิญสภาพปัญหาของสตรีที่ติดเชื้อเอชไอวี/เอดส์จากสามี พบว่าการเผชิญสภาพปัญหาทางด้านสุขภาพ เป็นปัญหามากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 2.99 รองลงมา การเผชิญสภาพปัญหาทางด้านจิตใจ ค่าเฉลี่ย 2.93

การเสริมสร้างความเข้มแข็งของสตรีที่ติดเชื้อเอชไอวี/เอดส์จากสามี แบ่งออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ ด้านสุขภาพ ด้านจิตใจ ด้านสังคม/ครอบครัว ด้านเศรษฐกิจ และด้านการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ภาพรวมความสำเร็จของกิจกรรมเสริมสร้างความเข้มแข็งของสตรีที่ติดเชื้อเอชไอวี/เอดส์จากสามีอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่าการเสริมสร้างความเข้มแข็งของสตรีที่ติดเชื้อเอชไอวี/เอดส์จากสามี ด้านเศรษฐกิจมีผลในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 3.87 รองลงมา คือ ด้านสุขภาพของสตรี มีผลในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.74 ในขณะที่การเสริมสร้างความเข้มแข็ง ด้านสังคม/ครอบครัวของสตรี มีผลในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.41 ดังนั้น จึงเห็นได้ว่าความไม่เสมอภาคทางเศรษฐกิจเป็นผลทำให้ผู้หญิงมีความเสี่ยงในการติดเชื้อเพิ่มขึ้น ส่วนการมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัยนั้น สตรีที่ติดเชื้อเอชไอวี/เอดส์จากสามี มีความเห็นว่าสามารถพูดคุยเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัยกับสามีได้ มีความมั่นใจที่จะบอกถึงความต้องการทางเพศ สามารถปฏิเสธความสัมพันธ์กับสามีเมื่อมีความเสี่ยง และมีการรณรงค์การสวมถุงยางอนามัยทุกครั้งที่มีเพศสัมพันธ์ เป็นการป้องกันการแพร่เชื้อต่อบุคคลอื่น ๆ

จากผลการศึกษาสะท้อนให้เห็นว่า สังคมต้องหันมาทบทวน รื้อสร้าง บทบาททางเพศที่สังคมให้ความสำคัญกับเพศชาย ซึ่งเป็นผลให้ผู้ชายขาดความรับผิดชอบ และขาดความ

ระมัดระวังเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัยเป็นผลให้ตนเองและคู่มีความเสี่ยงต่อการติดเชื้อ และในท้ายที่สุด ผู้หญิงควรได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนการเข้าถึงแหล่งความรู้เพื่อที่จะดูแลตนเองได้อย่างอิสระ และรับผิดชอบภาวะที่อยู่รอบๆตัวได้ ทั้งหมดนี้ผู้หญิงควรได้รับการรณรงค์เพื่อการมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัยจากทุกภาคส่วน ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ เอกชน และภาคประชาชนอย่างจริงจัง